

Inštitut za javno finančno pravo

Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana

Na podlagi 100. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, s spremembami in dopolnitvami), Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02) ter v skladu z Usmeritvami za državno notranje revidiranje (Ministrstvo za finance, Urad za nadzor proračuna, april 2003) na podlagi opravljene notranje revizije, ki jo je vodila preizkušena državna revizorka in državna notranja revizorka mag. Metka Cerar, izdaja

**REVIZIJSKO POROČILO O OPRAVLJENI NOTRANJI REVIZIJI
»IZVEDBA REVIZIJE SMOTRNOSTI IZVAJANJA POSAMEZNIH VRST
GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB
NA OBMOČJU OBČINE BREŽICE V LETU 2010«**

Ljubljana, 17. junij 2011

I. UVODNA POJASNILA

Naročnik te revizije je Občina Brežice, Cesta prvih borcev 18, Brežice (v nadaljevanju: občina in/ali naročnik), z namenom presoje smotrnosti izvajanja posameznih gospodarskih javnih služb, ki jih je za potrebe naročnika v letu 2010 izvajalo podjetje Komunalno stanovanjsko podjetje Brežice d.d. (v nadaljevanju: tudi izvajalec).

Revizija je bila izvedena na podlagi javnega povabila Občine Brežice k oddaji ponudb ter podpisane medsebojne pogodbe z dne 16.05.2011.

1.1. O naročniku

Občina Brežice obsega 268 km². Spada med večje občine, saj ima po zadnjem popisu 24.473 prebivalcev, ki živijo v 109-ih naseljih oziroma v 20-ih krajevnih skupnostih. Občino vodi župan g. Ivan Molan.

Občina ima status neposrednega proračunskega uporabnika.

1.2. O podjetju KOP Brežice

Komunalno stanovanjsko podjetje Brežice, d. d., Brežice (v nadaljevanju: KOP Brežice) je bilo ustanovljeno leta 1991. Po lastninskem preoblikovanju je Upravni odbor KSP Brežice 30. 11. 1995 sprejel Akt o lastninskem preoblikovanju podjetja KSP Brežice, p. o., in Statut družbe Komunalno stanovanjskega podjetja Brežice, d. d.. KSP Brežice se je v skladu z drugim odstavkom 69. člena ZGJS preoblikovalo v pravno osebo zasebnega prava, in sicer v organizacijsko obliko delniške družbe, v kateri ima Občina Brežice 25,24-odstotni lastniški delež ter 20.623 delnic. S tem je občina drugi največji delničar, največja delničarka pa je s 43.196 delnicami ga. Vesna Smrekar. Poleg njiju je še 26 različnih lastnikov, od tega 25 fizičnih oseb.

KOP Brežice ima nadzorni svet, ki ima predvidoma 6 članov, vendar je večino leta 2010 deloval v okrnjeni, to je 5-članski sestavi. Prvih osem mesecev leta 2010 Občina Brežice ni imela svojega predstavnika v Nadzornem svetu¹, v decembru pa je funkcijo člana nadzornega sveta prenehal opravljati g. Stanko Tomše, ki je postal direktor podjetja. Na tem mestu je nadomestil g. Ferda Pinteriča, ki je podjetje sicer vodil v letu 2010.

Že vsa leta KOP Brežice na različnih pravnih podlagah izvaja obvezne lokalne gospodarske službe za potrebe Občine Brežice. Tudi v prehodnih določbah Odloka o gospodarskih javnih

---

¹ Na 14. seji skupščine, ki je bila dne 8.12.2009, je bil (na predlog uprave) sprejet sklep, da se za predstavnika občine v NS imenuje župan g. Molan, čeprav je občina podala predlog, da se za predstavnico občine imenuje druga oseba, sicer uslužbenka občine. Ker župan na svoje imenovanje za člana NS ni podal soglasja oz. pristopne izjave, je bil na seji Nadzornega sveta z dne 2.6. sprejet naslednji sklep (cit): »Župana se pozove, da podpiše pristopno izjavo oziroma da predlaga kandidata za člana NS najpozneje do 15.6.2010«. Na predlog župana oz. občine je bil s 25.8.2010 na funkcijo člana NS, ki zastopa interese občine, imenovan Branko Blažević. Glede na vse navedeno izhaja, da je bila občina v obdobju od konstituiranja novega NS (to je: od 17.12.2009) do vključno 24.8.2010 brez svojega predstavnika v NS.

službah v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 32/2008 in 99/2008) je določeno, da KOP do nadaljnjega (to je: do sklenitve koncesijske pogodbe) izvaja 7 od skupno 8-ih obveznih lokalnih gospodarskih javnih služb.

1.3. O izvajalcu notranje revizije

Revizijo je izvedel Inštitut za javno finančno pravo, Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: izvajalec), ki je vpisan v seznam izvajalcev državnega revidiranja, ki ga vodi Ministrstvo za finance, Urad za nadzor proračuna.

1.4. Predmet notranje revizije

Predmet notranje revizije je bila presoja smotrnosti izvajanja posameznih vrst gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) na območju Občine Brežice v letu 2010. Z GJS se zagotavljajo materialne javne dobrine kot so proizvodi in storitve, katerih trajno in nemoteno proizvodnjo v javnem interesu zagotavljata Republika Slovenija oziroma občina zaradi zadovoljevanja javnih potreb, kadar in kolikor jih ni mogoče zagotavljati na trgu.

Vrsto, način in obliko zagotavljanja gospodarskih javnih služb v Občini Brežice ureja Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Brežice (Uradni list RS, št. 32/2008 in 99/2008 – v nadaljevanju: odlok o GJS). Le ta v tretjem členu določa obvezne in izbirne javne službe. Izbirna lokalna gospodarska javna služba je dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina.

Obvezne lokalne gospodarske javne službe:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode,
- zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov,
- odlaganje ostankov predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov,
- vzdrževanje občinskih cest,
- urejanje in čiščenje javnih površin,
- pokopališka in pogrebna dejavnost ter urejanje pokopališč,
- urejanje in čiščenje javnih tržnic.

Obvezno gospodarsko javno službo odlaganja ostankov predelave in odstranjevanja komunalnih odpadkov v Občini Brežice izvaja CeROD, center za ravnanje z odpadki, d.o.o., javno podjetje iz Novega mesta (4. odstavek 19. člena Odloka o GJS).

Obvezne lokalne gospodarske javne službe oskrbo s pitno vodo, pokopališko in pogrebno dejavnost ter urejanje pokopališč, odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov ter urejanje in čiščenje javnih površin, izvaja na območju mesta Brežice vse do sklenitve koncesijske pogodbe Komunalno stanovanjsko podjetje Brežice, d.d. (2. in 3. odstavek 19. člena Odloka o GJS).

Kot je razvidno iz preglednice, ki je priložena v nadaljevanju, je KOP Brežice poslovno leto 2010 zaključil z negativnim poslovnim rezultatom, tako na delu izvajanja gospodarskih javnih služb, kot tudi na segmentu tržne dejavnosti. Razlogi za to so pojasnjeni v revidiranem poslovnem poročilu za leto 2010, ki ga je pripravilo vodstvo družbe in revidiral pooblaščen revizor Marjan Kešnar iz podjetja IN Revizija d.o.o. iz Ljubljane.

PREGLEDNICA 1: Poslovni izid podjetja KOP Brežice v obdobju 2005 - 2010

LETO	JAVNO							TRŽNO
	vodooskrba	smeti	tržnica +ostalo	javne površine	pokopališča	javna dela	SKUPAJ GJS	
2010	25.790 *	-77.051	-18.163	16.525	7.478		-45.420	-139.177
2009	-268.811	-84.262	-10.093	-19.954	-6.236		-389.355	211.465
2008	-184.033	-63.909	-7.855	-8.844	-35.703	3.475	-296.869	530.037
2007	-91.881	-36.854	-12.394	-11.578	6.039		-146.669	216.957
2006	97.548	-23.957	-5.514	-21.595	-16.374	5.424	35.532**	460.224
2005	1.009	-69.194	-3.465	-1.951	-24.763	-1.482	-99.846	432.656

Vir: Občina Brežice na podlagi poslovnih poročil podjetja KOP Brežice od leta 2005 do vključno leta 2010.

* : Ta znesek je seštevek treh dejavnosti, in sicer oskrbe s pitno vodo (+136.389,51 €), odvajanje (-65.554,65 €) in čiščenje odpadnih voda (-45.044,41 €).

** : Dobiček je dejansko znašal 8.514.889,82 SIT oz. 35.532 €, vendar je ta znesek potrebno ustrezno zmanjšati še za sorazmeren del davka od dobička, ki je znašal 4.800.535 SIT oz. 20.032,28 € (glej: str. 51 poročila za leto 2006). Iz razpoložljivih računovodskih podatkov izhaja, da je KOP Brežice del teh sredstev nakazal v proračun, del pa porabil za investicije oz. svojo obveznost kompenziral z obveznostmi, ki jih je imela Občina do podjetja KOP (glej: kompenzacija št. 02 z dne 13.09.2007)

Iz preglednice 1 izhaja, da je v letu 2010 podjetje KOP Brežice iz naslova izvajanja gospodarskih javnih služb ustvarilo za 45.420 € izgube.

S to revizijo je bilo potrebno preveriti smotrnost izvajanja obveznih gospodarskih javnih služb, ki jih izvaja Komunalno stanovanjsko podjetje Brežice, d.d., Cesta prvih borcev 9, Brežice. Upošteva vse pogoje in zahteve naročnika iz razpisne dokumentacije, je izvajalec podal ponudbo, v okviru katere se predvideva skupno 80 revizijskih ur, s ciljem pridobiti odgovore na naslednja vprašanja:

- ali so sodila za delitev splošnih stroškov med tržno in javno službo ustrezno oblikovana in dosledno uporabljena,
- ali so razvidni vsi prihodki in stroški opravljanja posamezne GJS (interna realizacija, tržni in javni prihodki posamezne GJS),
- ali je poslovni rezultat po dejavnostih pravilno izkazan
- ali so cene GJS pravilno oblikovane
- ali je v poslovanju podjetja KOP na področju GJS mogoče najti prihranke, ki bi zmanjšali negativni poslovni rezultat,
- ali je obstoječa oblika izvajanja GJS ob nespremenjenih cenah optimalna z vidika občine,
- ali so na področju nabav blaga in storitev, povezanih z GJS, sprejeti ustrezni ukrepi, da se v tem delu zagotavlja uspešno, gospodarno in učinkovito poslovanje,
- ali se vsi stroški, ki bremenijo GJS, dejansko nanašajo na GJS,
- ali so vsi prihodki, ki po naravi izhajajo iz opravljanja GJS, dejansko prikazani kot prihodki GJS.

Poleg tega je bilo v okviru revizije na konkretnih poslovnih dogodkih potrebno preveriti tudi, če so bili ustrezno upoštevani zakonski in podzakonski predpisi ter občinski odloki s področja

gospodarskih javnih služb.²

Strokovna komisija naročnika je dne 24.05.2011 izvajalcu posredovala naslednje usmeritve:

- ali je KOP pri povezanih družbah naročal kakšne storitve od projektantskih do najemov gradbenih strojev in podobno, v kolikšnem obsegu in ali so bile plačane iz segmenta GJS ali tržnega?
- kontrola splošnih stroškov, ki so knjiženi na segment GJS in njihova upravičenost, razmerja in računi, ki so bili plačani iz segmenta GJS, pa so dejansko namenjeni realizaciji projektov na drugih sektorjih podjetja,
- ali je podjetje naročalo in plačalo kakšne študije, analize in podobne dokumente iz sektorja GJS, katere so, kdo jih je izvajal in kakšna je njihova cena,
- kolikšen del skupne uprave je knjižen na segment gospodarskih javnih služb in ali je upravičen,
- primerjava s podobnimi komunalami oz. občinami v segmentu materiala, stroškov,
- ali je zaloga materiala redno popisana in porabljena dejansko na segmentu GJS ali mogoče v drugih sektorjih podjetja,
- ali je smotrno in upravičeno izvajati GJS v taki obliki kot sedaj, seveda s podelitvijo koncesije
- ali je smotrneje ustanoviti javno podjetje,
- ali občani občine Brežice plačujejo razumne cene za izvedene storitve glede na primerljive občine?

Žal zaradi omejitev, ki so predstavljene v okviru točke 1.7. na vsa vprašanja ni bilo mogoče odgovoriti, na tista, kjer je bilo to mogoče, pa so odgovori podani v okviru točke III. tega poročila.

1.5. Revizijske metode

Uporabljena je bila metoda pregledovanja listinske dokumentacije, ki so jo zagotovili naročnik, izvajalec revizije in podjetje KOP Brežice. Uporabljena je bila tudi metoda pogovora oz. intervjuja s posameznimi zaposlenimi v podjetju KOP Brežice in pri naročniku.

Namen notranje revizije ni bil presojanje ali ocenjevanje odločitev posloводства izvajalca GJS, saj to ni pristojnost notranje revizije (določila standardov notranjega revidiranja), pač pa pristojnost lastnikov oz. nadzornega sveta. Namen revizije je bil zato usmerjen v podajanje zagotovil in ocene pravilnosti, gospodarnosti in učinkovitosti izvajanja javnih gospodarskih služb v letu 2010.

---

² Kot so:

- Zakon o gospodarskih javnih službah (ZGJS),
- Zakon o varstvu okolja (ZVO),
- Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskega ... področju (ZJNVETPS),
- Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFLORED)
- Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (ZJZP),
- Zakon o stvarnem premoženju države pokrajin in občin (ZSPDPO),
- Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l.RS 63/2009),
- Slovenski računovodski standardi
- Odloki Občine Brežice, ki se nanašajo na GJS
- Pravilniki, ki opredeljujejo izvajanje posamezne dejavnosti, na primer Pravilnik o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Ur. list RS št. 109/2007, 33/2008), Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur.l.RS št. 35/2006, 41/2008) in uredbe, kot je Uredba o ravnanju z odpadki (Ur.l.RS, št. 34/08) idr.

1.6. Revizijska dokumentacija in navedbe v poročilu

To revizijsko poročilo temelji na dokumentaciji, ki je bila pridobljena s strani naročnika in s strani KOP Brežice. Omeniti je potrebno, da so v tem poročilu navedeni le tisti podatki, ki so nujno potrebni za razumevanje obsega izvedbe revizije in namena tega poročila.

1.7. Omejitve pri izvedbi notranje revizije

Izpostaviti je potrebno izredno dobro sodelovanje tako s strani naročnika kot tudi s strani KOP Brežice. Ne glede na to pa obstajajo tudi posamezne omejitve, ki sicer neposredno niso vplivale na predstavljena razkritja, so pa pomembne za celovito razumevanje posameznih revizijskih razkritij:

- sodila niso bila poslana na resorno ministrstvo glede na določbe Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD);
- način izvajanja GJS na način, kot se je v letu 2010 izvajal v občini, ni skladen z področnimi predpisi;
- pogodba o najemu infrastrukture je skopa in v posameznih delih tudi nedorečena, poleg tega je bila podpisana šele konec leta 2010;
- neurejeni finančni odnosi med lokalno skupnostjo in med izvajalcem GJS v smislu določb 5. člena ZPFOLERD, saj med drugim ni nikjer predvideno, na kakšen način se pokriva morebitna izguba iz izvajanja GJS;
- računovodski sistem podjetja KOP Brežice ne omogoča oz. ne zagotavlja vseh izpisov, ki jih sicer zagotavljajo sodobni računovodski programi; tako npr. ni bilo mogoče pridobiti bruto bilance na nivoju izvajanja GJS oz. na nivoju posamezne javne službe, pač pa izključno na nivoju podjetja kot celote;
- do pomembnih sprememb prihaja ravno v času med obdobjem revidiranja in obdobjem izdaje tega poročila. Z majem 2011 podjetje KOP Brežice z vidika zagotavljanja preglednosti finančnih odnosov v letu 2011 nima več statusa izvajalca s pravico ali pooblastilom po definiciji 1. in 3. člena ZPFOLERD. Novi zakon (Ur. list RS, št. 33/11) namreč prinaša pomembne spremembe, še posebno v delu, ki opredeljuje zavezanca za izvajanje tega zakona – za izvajalca bi določila tega zakona še veljala, če bi presegel 40 mio EUR prometa v dveh letih. Ker tega pogoja izvajalec ne dosega, zakon za družbo KOP Brežice ni več obvezujoč, kar pomeni, da določbe novega zakona za KOP Brežice ne veljajo. Iz tega razloga je toliko bolj pomembno, da bi občina in izvajalec vsaj za leto 2011 podpisali pogodbo oz. dogovor, v katerem se uredi finančne odnose.

1.8. Ocena tveganja

Pred pričetkom revizije je bilo potrebno določiti oceno tveganja, ki se določa kot rezultat objektivnih dejavnikov, ocene vgrajenega tveganja in ocene tveganja kontrolnega sistema.

Na podlagi zbrane dokumentacije izhaja, da se tako občina kot KOP Brežice zavedata, da je

oblika izvajanja GJS na obstoječ način (že vse od marca 2010 dalje) neskladna z zahtevo zakona, ki ureja gospodarske javne službe. Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (ZJZP), ki je bil objavljen dne 7.12.2006 v Uradnem listu RS št. 127/06, je namreč pričel veljati 7.3.2007. V prehodnih določbah je v okviru tretjega odstavka 143. člena ZJZP, ki ureja podelitev koncesij gospodarskim družbam, ki so bile preoblikovane iz javnih podjetij, določeno (cit.) :

Do sklenitve koncesijske pogodbe, vendar največ eno leto oziroma največ tri leta, če do sklenitve koncesijske pogodbe ne pride iz razlogov na strani ustanovitelja, sme dosedanji izvajalec izvajati gospodarsko javno službo na način, kot jo je izvajal ob uveljavitvi tega zakona.

Triletno prehodno obdobje je poteklo dne 7.3.2010.

Glede na zgoraj navedena dejstva in glede na to, da:

- je poslovanje GJS na območju občine Brežice že pregledalo Računsko sodišče RS
- ima KOP Brežice revidirane računovodske izkaze s strani pooblaščenega revizorja
- ima naročnik eno osebo v nadzornem svetu KOP Brežice

je bila podana ocena, da je tveganje za napake srednje in hkrati primerljivo z drugimi občinami, ki nimajo lastnih javnih podjetij.

II. UGOTOVITVE

Vse ugotovitve, predstavljene v nadaljevanju, temeljijo na uporabi standardov notranjega revidiranja, ki so določeni oz. predstavljeni v okviru Usmeritev za državno notranje revidiranje – poglavje 5. Z metodo pregledovanja listinske dokumentacije je bilo z revizijo potrebno pridobiti ustrezne odgovore na vprašanja, navedena pod točko 1.4. tega poročila.

V ta namen je bilo potrebno pregledati številne dokumente, spise in ostalo dokumentacijo, ki pa je na tem mestu zaradi (pre)obsežnosti ne navajamo.

2.1. Sodila za delitev stroškov

Z revizijo je bilo ugotovljeno, da je izvajalec za leto 2010 uporabljal sodila³ (ključe), ki jih je predstavil v Letnem poročilu za leto 2010 v točki 4.2.6. Razporejanje prihodkov in stroškov na neposredna stroškovna mesta je pregledno in sistematično. Z revizijo je bilo ugotovljeno, da razmejevanje stroškov tudi dejansko poteka tako, kot je obrazloženo v Letnem poročilu.

Kar 74,7% vseh stroškov (to je: 2.305 tisoč €) je bilo v letu 2010 evidentirano na stroškovnih mestih GJS kot neposredni stroški teh dejavnosti. 13,8% (to je: 426 tisoč €) vseh stroškov pripada stroškom neposredne režije izvajanja GJS.

11,5% vseh stroškov, ki pripadajo GJS, je izvajalec prerazporejal s sodili, od tega 2,9% stroškov skladiščenja in 8,6% stroškov uprave. Pri tem je bilo na GJS pripoznanih 40% vseh stroškov stroškovnega mesta »SM 30000 skladišče in orodjarna« ter 52,15% vseh stroškov stroškovnega mesta »SM 00000 skupne službe«⁴.

Preverili smo izbor sodil, njihovo ponovljivost in preverljivost za stroške skladišča, orodjarne in strojnega parka (SM 30000) ter ugotovili, da so sodila za razporejanje ustrezno ugotovljena.⁵ Osnova za delitev stroškov je izračunana na podlagi števila izvedenih manipulacij z materialom v skladišču ter na osnovi števila vozil v posameznem sektorju. Direktni stroški vozil in strojev (amortizacija, vzdrževanje, gorivo...) bremenijo sektor oziroma stroškovno mesto, v katerem se uporabljajo. Kot sodili se uporabljata število izvedenih manipulacij materiala za posamezno stroškovno mesto in odstotek uporabe delavnic glede na št. vozil oziroma strojev.

Nadalje smo preverili izbor sodil, njihovo ponovljivost in preverljivost za delitev stroškov uprave (SM 00000) na posamezne sektorje. Preverjali smo, ali je ključ 52,15 % oblikovan na podlagi objektivno upravičenih sodil, ki temeljijo na načelih stroškovnega računovodstva.⁶ Ugotovili smo, da je izvajalec ta ključ določil tako, da je presodil, kolikšen obseg dela posameznih uslužbencev

---

³ Sodilo je merilo oziroma kriterij za razporejanje stroškov oziroma odhodkov v določenem razmerju – določba 13. točke 2. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen (Ur. list RS, št. 63/2009)

⁴ Med skupne službe se uvrščajo službe oz. sektorji, kot so: uprava, finančno računovodski in splošni sektor

⁵ Stroški tega stroškovnega mesta so se razmejevali v razmerju 40 % za komunalno dejavnost in 60 % za ostale dejavnosti (stanovanjski sektor 4,6 %, gradbeni sektor 55,4 %)

⁶ Gre za zahtevo (b) točke prvega odstavka 8. člena ZPFOLERD ter hkrati tudi z zahtevo SRS.

odpade na izvajanje nalog za trg in koliko na GJS. Ob tem smo ugotovili, da pri posameznih uslužbencih ta sodila temeljijo izključno na oceni (to je: subjektivnih presojah zaposlenih v upravi) in zato v celoti ne zadostijo kriterijem za izbor sodil v skladu s ZPFOLERD niti v skladu s SRS, saj niso določena objektivno, niso preverljiva in ponovljiva. Izvajalec navaja, da »za izračun deležev oziroma ključev delitve stroškov uprave uporablja ključ delitve, izračunan na podlagi višine stroškov plač delavcev režije uprave v sorazmerju z višino plače ter obsegom dela delavca za posamezni sektor. Obseg dela delavcev uprave se določi izkustveno, na podlagi vprašalnika, iz katerega je razvidna količina oz. število obdelanih dokumentov ali pri vodilnih delavcih ocenjena poraba delovnega časa v določenem obdobju za posamezni sektor. Osnova za izračun so bruto plače posameznih delavcev uprave, ki so razdeljene na podlagi števila dokumentov ali porabljenega časa.« Komunalni sektor je na podlagi tako določenega kriterija za leto 2010 pokrival 52,15% stroškov stroškovnega mesta uprava. V postopku revizije smo ugotavljali tudi druge izkustvene kriterije sodil, ki bi potrjevali upravičenost obstoječega razmerja pokrivanja splošnih stroškov uprave na gospodarske javne službe, ki pa jih izvajalec GJS v času poteka revizije ni predložil.

Poraba delovnega časa delavcev strokovnih služb in število obdelanih dokumentov posameznih delavcev po našem mnenju niso bila dokazana sodila. Posledično pa tako določeni odstotek delitve stroškov posrednih stroškovnih mest na neposredna stroškovna mesta ne omogoča podaje ocene zanesljivosti in neoporečnosti računovodskih podatkov in računovodskih izkazov. Mnenja, ocene in predlogi za poslovodstvo in računovodstvo niso zavezujoči, vendar vodstvu nalagajo odgovornost za učinkovitost računovodenja ter s tem za zanesljivost in neoporečnost računovodskih podatkov in izkazov.

Pravilnik o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l. RS, št. 79/08) v 4. členu navaja: »Merila za razporejanje upravičenih splošnih stroškov na posamezne dejavnosti javne službe in druge dejavnosti so delež neposrednih stroškov v upravičenih skupnih stroških.«⁷ Izvajalec pri sodilih stroškov uprave ni sledil določbam Pravilnika o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja v segmentu določitve upravičenih stroškov. Če bi (sodila stroškov skladišča smo ob projekcijskih računih upoštevali za upravičena, saj jih je mogoče objektivno preveriti) upoštevali to merilo, bi bil rezultat poslovanja GJS in tržnih dejavnosti drugačen, na ravni podjetja pa seveda enak oziroma takšen, kot če drugačnih sodil ne bi upoštevali.

V nadaljevanju je v tabeli prikazan rezultat poslovanja GJS na podlagi obstoječih sodil in rezultat poslovanja, ki bi ga podjetja KOP Brežice doseglo, če bi npr. kot sodilo uporabilo delež neposrednih stroškov v upravičenih skupnih stroških. Iz te preglednice se tudi jasno vidi, kako pomembno vlogo imajo sodila v izkazovanju poslovnega rezultata.

---

⁷ Na tem mestu se sicer sklicujemo na pravilnik, ki je prenehal veljati v letu 2009, a namerno, saj so bile cene posameznih GJS določene na podlagi tega pravilnika. Nov pravilnik, ki je stopil v veljavo 8.8.2009 v 7. členu določa: »Sodilo za razporejanje splošnih stroškov javnih služb oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode ter zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov in odlaganja preostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov, je delež proizvodnih stroškov javnih služb iz 1. člena tega pravilnika v celotnih proizvodnih stroških vseh dejavnosti, ki jih izvaja izvajalec.«, kar pa po vsebini pomeni praktično enako.

PRIMERJAVA POSLOVNEGA IZIDA GJS OB UPORABI RAZLIČNIH SODIL:

JAVNE DEJAVNOSTI - KOMUNALA	REZULTAT iz revidiranega letnega poročila za leto 2010	REZULTAT za leto 2010, če bi bilo uporabljeno merilo na podlagi 4. člena pravilnika
		- 45.419,63 €

Z revizijo je bilo ugotovljeno, da finančni odnosi med občino in KOP Brežice niso urejeni tako pregledno, kot to določa ZPFOLERD. Med drugim se ni izvajal niti tretji odstavek 8. člena omenjenega zakona, ki določa (cit.):

»Objektivno opravičenost sodil, ki služijo razporejanju prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti do njihovih virov in temeljijo na načelih stroškovnega računovodstva, pred začetkom njihove uporabe preveri revizor oziroma revizorka (v nadaljnjem besedilu: revizor) v skladu z zakonom, ki ureja revidiranje. O svojih ugotovitvah poroča v posebnem poročilu. Sodila se uporabljajo dosledno iz obdobja v obdobje, ob spremembi pa jih mora ponovno pregledati revizor po zakonu, ki ureja revidiranje.

Slovenski inštitut za revizijo, ustanovljen po zakonu, ki ureja revidiranje, izda navodilo, s katerim se podrobneje določita vsebina in oblika posebnega poročila revizorja o objektivni opravičenosti sodil. Ministrstvo, ki je pristojno za urejanje področja dejavnosti splošnega pomena, lahko izda predpis, v katerem določi obvezne oziroma izbirne kazalnike, ki se uporabljajo pri oblikovanju sodil v istovrstnih izvajalcih s pravico ali pooblastilom za posamezno dejavnost splošnega pomena. Sodila se smejo uporabljati, če ministrstvo, ki je pristojno za urejanje področja dejavnosti splošnega pomena, izda soglasje k njihovi ustreznosti.«.

KOP Brežice je pojasnil razloge, zaradi katerih ni niti poizkušal pridobiti soglasja pristojnega ministrstva. Eden od razlogov je tudi ta, da bi uporaba drugačnih sodil pomenila spremembe cen, ki pa so bile v letu 2010 tako ali tako zamrznjene. Na tem mestu poudarjamo, da sodilo 52,15 % niti ni samo po sebi nujno previsoko, vendarle pa:

- ni objektivno preverljivo;
- ni oblikovano na način, kot ga določa pravilnik, ki ureja oblikovanje cen GJS;
- k uporabi tega merila ni bilo pridobljeno soglasje ministrstva (niti lokalne skupnosti!);
- do tega merila se s posebnim poročilom ni opredelil niti revizor.

Na tem mestu ponovno opozarjamo, da novi zakon (Ur.l.RS, št. 33/11) družbe KOP Brežice za leto 2011 sploh ne zavezuje več. Ne glede na to pa lahko lokalna skupnost vsebino tega zakona uveljavi, v kolikor jo bo pogojevala oziroma zahtevala v najemnih, koncesijskih ali kakšnih drugih pogodbah.

Glede na navedeno naročniku, to je Občini Brežice, predlagamo, da:

- za leto 2010 od pooblaščenega revizorja Marjana Kešnarja iz revizijske družbe IN Revizija d.o.o. iz Ljubljane pridobi dodatna pisna pojasnila, ali je izkazan poslovni rezultat (to je: - 45.419,63 €) v delu, ki se nanaša na izvajanje gospodarskih javnih služb, dejansko odraz ustreznega računovodskega razmejevanja ter skladen z določili SRS in Pravilnikom o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l. RS, št. 79/08) ter če je dejansko revidiral vse, kar izbrane določbe ZPFOLERD od njega zahtevajo;

- za leto 2011 podjetju KOP Brežice predlaga svoja sodila oz. naj sodila predlaga podjetje KOP Brežice, naročnik pa naj jih potrdi. V kolikor stranki tega dogovora oz. soglasja ne dosežeta, se naj za leto 2011 kot sodilo razmejevanja stroškov uprave upošteva kriterij, ki ga določa ustrezen podzakonski akt oz. pravilnik;
- naj (v sodelovanju s KOP Brežice) v okviru vsake GJS definira oz. opredeli storitve, ki po svoji vsebini in/ali normativni opredelitvi sodijo med t.i. tržne gospodarske javne službe.

2.2. Razmejevanje med tržno dejavnostjo in javno službo

Z notranjo revizijo je na podlagi razpoložljive dokumentacije in opravljenih revizijskih dejanj mogoče potrditi, da se stroški, ki bremenijo GJS, dejansko nanašajo na GJS in da so prihodki, ki po naravi izhajajo iz opravljanja GJS, dejansko prikazani kot prihodki GJS.

V postopku revizije so bili najprej podrobneje pregledani posamezni stroški storitev GJS, ki so v letnem poročilu prikazani zgolj zbirno in so hkrati dokaj skopo pojasnjeni. Ob tem ni bilo ugotovljenih nobenih napak.

Z namenom čim boljšega vpogleda v razmejevanje med tržno in »netržno« dejavnostjo, so bili pregledani tudi vsi pomembnejši poslovni dogodki v mesecu decembru 2010, vključno z izkazovanjem evidenc, ki se nanašajo na Izgradnjo vodovoda Cerklje ob Krki – desni breg, I. faza, kjer je bilo podjetje KOP Brežice izvajalec, Občina Brežice pa naročnik teh del. Projekt kot tak je brez dvoma klasičen tržni projekt, zato bi morali tudi vsi stroški bremeniti izključno tržni segment. V zvezi s tem projektom smo zato preverjali pravilnost prikazanih podatkov in upravičenost delitve GJS na tržno in netržno dejavnost. Med drugim smo presojali:

- pravilnost razmejevanja dela delavcev KOP Brežice na projektu vodovod Cerklje, ki je sicer tržna dejavnost;
- pravilnost razmejevanja porabljenega materiala na tem tržnem projektu med stroške, ki se nanašajo na tržni del in na stroške, ki bremenijo komunalni del;
- ali je izvajalec pri izvedbi uporabil podizvajalce ter pri tem dosledno spoštoval določilo 6. člena medsebojne pogodbe z dne 5.10.2011.

V zvezi s prvo in drugo alinejo se je izkazalo, da KOP Brežice ta projekt vodi v okviru stroškovnega mesta 64077⁸. Dela in naloge ter dvigi materiala iz skladišča so se opravljali na podlagi delovnega naloga, ki ima oznako 0-6⁹-528. Pri preverjanju dokumentacije je bilo ugotovljeno, da je v obravnavanem primeru KOP Brežice ustrezno razmejil vse stroške, povezane z izvedbo tega projekta, saj so vsi stroški bremenili »tržni segment«.

V zvezi s tretjo alinejo se je izkazalo, da je podjetje KOP Brežice pri tem projektu uporabilo tudi dva podizvajalca, oba s statusom samostojnega podjetnika. Gre za stalna partnerja, ki s podjetjem KOP Brežice sodelujeta na večjem številu projektov. Enemu je za dela na tem projektu plačalo 889 €, drugemu pa 1.775 €. Kljub zahtevi 6. člena medsebojne pogodbe ter

---

⁸ Prva številka, to je »6« pomeni, da gre za projekt, ki se nanaša na tržno dejavnost, medtem ko oznaka »5« pomeni, da gre za projekta v okviru komunale, to je javne službe.

⁹ Enako kot zgoraj.

določbam 71. člena ZJN-2, da mora naročnik (to je Občina) neposredno plačevati vse podizvajalce, je KOP Brežice oba podizvajalca plačal sam. KOP Brežice je pojasnil, da je oba samostojna podjetnika v izvedbo vključil šele po podpisu pogodbe z Občino, hkrati pa ni vedel, da je potrebno prijaviti tudi stalne poslovne partnerje, saj medsebojna pogodba izrecno določa, da je potrebno javiti podizvajalce le v primeru, »če ponudnik sklene pogodbo z novim podizvajalcem«. Kolikor je bilo mogoče preveriti, KOP Brežice svoje stalne poslovne partnerje in druge dobavitelje oz. podizvajalce redno plačuje, zato je mogoče zaključiti, da namen »neprijave« ni bil v izigravanju 71. člena ZJN-2 oz. medsebojne pogodbe, pač pa zgolj v časovni stiski in/ali napaki.

V nadaljevanju smo preverjali tudi, ali je rezultat tržne dejavnosti komunale v višini + 32.644,46 ustrezno izkazan in če vključuje vse stroške, ki se na to nanašajo. Preverjanje smo opravili z namenom preveritve, če ta rezultat lahko kakorkoli vpliva na zniževanje izkazanega rezultata javnega dela komunale v višini - 45.419,63 €, čeprav je izvajalec GJS ta rezultat razvrstil med tržne dejavnosti podjetja. Dejstvo je, da je izvajalec v svojem letnem poročilu prikazal skupni rezultat dejavnosti komunale, ki znaša -12.775,16 € (to je vsota postavk: -45.419,63 € + 32.644,46 €), takšen prikaz pa vsaj na prvi pogled lahko povzroči prepričanje, da je končni poslovni rezultat GJS -12.775,16 €, kar pa seveda ne drži. Preverjanje smo opravili z namenom preveritve, če ta rezultat vendarle lahko kakorkoli vpliva na zniževanje izkazanega rezultata javnega dela komunale v višini - 45.419,63 €. Glede na določila normativnih predpisov je namreč potrebno dejavnost GJS pri ugotavljanju višine rezultata obravnavati kot celoto. Pravilnik o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l. RS, št. 79/08) denimo v 5. členu navaja:

»(1) Izvajalec javne službe lahko, v soglasju z lastnikom infrastrukture, izvaja posebne storitve osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe, ali izvaja posebne storitve z uporabo javne infrastrukture, ki niso obvezne storitve javne službe. Razliko med prihodki in stroški teh storitev občina nameni za investicije v infrastrukturo za izvajanje javne službe.

(2) Posebne storitve izvajalca javne službe iz prejšnjega odstavka so:

- prodaja javnih dobrin, kot je odlagalni prostor na odlagališču ali*
- omogočanje uporabe javne infrastrukture, kot je odvajanje in čiščenje industrijskih odpadnih vod na čistilni napravi osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe ali*
- omogočanje uporabe javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja vodo osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe ali*
- prodaja uporabnih surovin, energentov in energije, ki nastajajo pri izvajanju storitev javne službe ali*
- oddaja objektov javne infrastrukture v najem.*

(3) Za storitve iz prvega odstavka tega člena izvajalec javne službe prihodke in stroške teh dejavnosti prikazuje ločeno.«¹⁰

---

¹⁰ Identična rešitev je predvidena tudi v 8. členu novega pravilnika, ki velja od 8.8.2009 dalje:

(1) Izvajalec lahko, v soglasju z lastnikom infrastrukture, izvaja posebne storitve osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe ali izvaja posebne storitve z uporabo javne infrastrukture, ki niso obvezne storitve javne službe.

(2) Posebne storitve izvajalca iz prejšnjega odstavka so:

- prodaja javnih dobrin, kot je odlagalni prostor za odlaganje nekomunalnih odpadkov na odlagališču,*
- uporaba javne infrastrukture, kot je odvajanje industrijskih odpadnih voda in njihovo čiščenje na čistilni napravi osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe,*
- uporaba javne infrastrukture za drugo neposredno rabo vode v skladu z zakonom, ki ureja upravljanje z vodami osebam, ki niso uporabniki storitev javne službe,*
- prodaja uporabnih surovin, energentov in energije, ki nastajajo pri izvajanju storitev javne službe.*

(3) Prihodki, ki jih izvajalec doseže s prodajo storitev iz prejšnjega odstavka, se pri kalkulaciji lastne cene storitve javne službe (v delu cene, ki se ne nanaša na uporabo javne infrastrukture) upoštevajo kot odbitna postavka, pri čemer mora biti v kalkulaciji prikazana cena z in brez odbitne postavke.

Pri preverjanju vsebine teh t.i. tržnih dejavnosti komunale je bilo ugotovljeno, da gre po vsebini dejansko za »klasične« tržne storitve, ki jih KOP Brežice izvaja z lastnimi opredmetenimi sredstvi in z delavci, ko so zaposleni v tržnem segmentu. Večinoma vsebina teh del z izvajanjem GJS neposredno ni povezana, saj gre za storitve, kot so npr. košnja zelenice za fizične osebe, menjava ventilov pred in za vodomernim jaškom itd. Zato so te storitve pravilno izkazane kot tržna dejavnost in ne kot tržni prihodki GJS. Med slednje bi lahko uvrstili denimo le storitev »menjave vodomera v jašek zunaj«, saj takšno storitev načeloma lahko opravlja le izvajalec GJS oskrbe s pitno vodo. Nedvomno so storitve, ki jih občinski odloki izvajalcu določajo oz. omogočajo izvajati, sestavni del izkazov izvajanja GJS in bi morale vplivati na končni poslovni rezultat.

Pri preverjanju, ali te dejavnosti kakorkoli vplivajo na zniževanje izkazanega rezultata javnega dela komunale, je torej potrebno upoštevati, da podjetje npr. »menjave vodomera v jašek zunaj« ne bi moglo izvajati, v kolikor ne bi izvajalo tudi netržne oziroma javne dejavnosti komunale. Zato bi po našem prepričanju rezultat dejavnosti GJS, ki pripada lokalni skupnosti, dejansko moral biti rezultat dejavnosti kot take, kot celote in ne posameznih vrst izvajanja storitev – javnih in tržnih. Iz tega razloga ugotavljamo, da je poslovni rezultat na ravni GJS dejansko izguba v višini 45.419,63 €, ¹¹ ki pa jo je potrebno korigirati za razliko med prihodki in odhodki tistih storitev, ki pripadajo tržnemu izvajanju GJS. Glede na to, da je ta del poslovanja in izkazovanja revidirala pooblaščen revizijska družba IN Revizija d.o.o. iz Ljubljane, se v ta del presoje nismo »spuščali«, saj nismo pristojni za revidiranje revizij družb, ki svoje delo opravljajo na podlagi pooblastila Slovenskega inštituta za revizijo.

Občina Brežice in KOP Brežice bi vsaj za leto 2011 morala v okviru nekega splošnega ali posamičnega akta povsem jasno doreči, kaj točno so tržni prihodki iz naslova GJS, kaj pa t.i. »klasični« tržni prihodki. Hkrati bi bilo potrebno opredeliti tudi delitev rezultata ¹². Praviloma se to področje ureja tako, da izvajalec dobiček nakaže lokalni skupnosti, lokalna skupnost pa pokriva morebitno izgubo. Ker pa finančna razmerja niso urejena in ker ima lokalna skupnost tudi delež v kapitalu družbe, ki izvaja obvezne in izbirne GJS varstva okolja, ni možno enoznačno opredeliti, komu pripada dobiček ali izguba iz dejavnosti komunale ¹³.

2.3. Poslovni rezultat za leto 2010

V okviru presojanja poslovnega rezultata se je potrebno zavedati, da so bili računovodski izkazi predmet posebne revizije, ki jo izvajajo revizorji s pooblastilom Slovenskega inštituta za revizijo.

---

¹¹ Na rezultat poslovanja pa vpliva tudi izvajanje investicij, ki jih izvajalec sam opravlja za te GJS in ki (praviloma) izboljšujejo rezultat poslovanja dejavnosti komunale.

¹² Opozarjamo tudi na ureditev obveznosti in terjatev v ustreznih podbilancah, kar lokalna skupnost in izvajalec GJS v obravnavanem primeru nista ustrezno uredila, pri čemer poudarjamo nedvoumnost izračuna in delitve rezultata poslovanja med dejavnostjo komunale (skupaj s tržnimi prihodki GJS) in celotnim poslovanjem podjetja.

¹³ V kolikor je lokalna skupnost v preteklih letih presežke iz izvajanja GJS namenila za investicije (in ne za povečanje rezerv oziroma nerazporejenega dobička družbe), potem se je dobiček družbe porabljal ločeno za izvajanje GJS in ločeno za ostale dejavnosti podjetja. Enako velja v primeru izgub, ki so zmanjševali sredstva v upravljanju, katerih lastnik je bila lokalna skupnost. Po enaki metodologiji mora navedeno razliko v poslovanju za leto 2010 pokriti občina iz lastnih virov, saj sredstev v upravljanju ne more slabiti, saj teh sredstev enostavno ne sme biti več.

Pooblaščen revizor in pooblaščen revizijski hiša IN Revizija d.o.o. iz Ljubljane je na podlagi revizijskih standardov ugotovila, da:

- je poslovno poročilo skladno z računovodskimi izkazi;
- računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe.

Ne glede na to poudarjamo, da bi bil (ob vseh enakih predpostavkah) v primeru uporabe drugačnih sodil rezultat poslovanja komunalne dejavnosti drugačen, to je takšen, kot je prikazan v tabeli v okviru točke 2.1.

2.4. Oblikovanje cen GJS za leto 2010

Izvajalec za izvajanje storitev obveznih GJS uporablja cene, ki jih je določil v letu 2004¹⁴. V letu 2004 je sicer veljal Pravilnik o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l.RS, št. 128/04, 56/05), v letu 2009 pa je bil objavljen Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l.RS, št. 63/09 – v nadaljevanju Pravilnik). Osnovni namen tega pravilnika je izpolnjevanje okoljskih ciljev obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja.¹⁵

Razpoložljiv obseg revizijskih ur ni omogočal, da bi podrobneje preverili vse cene, še zlasti zato, ker so bolj ali manj oblikovane po enaki metodologiji. Preverjanje cen smo opravili le za posamezne dejavnosti, kar bo podrobneje pojasnjeno v nadaljevanju.

Ugotovili smo, da se pravilno izkazujejo in obračunajo okoljske dajatve, ki so prilagojene vrsti onesnaževanja okolja, ob čemer pa poudarjamo, da samo ugotavljanje pravilnosti izračuna okoljskih dajatev (glede na določila Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda) ni bilo predmet revizije.

Na podlagi izvedenih revizijskih dejanj pa nadalje ocenjujemo, da obstaja tveganje, da cene za izvajanje storitev obveznih GJS niso bile oz. niso pravilno določene in da posledično tudi izpolnjevanje okoljskih ciljev ni dosledno, kar utemeljujemo z naslednjimi argumenti:

- Cene storitev za uporabnike v občini Brežice so različne (kar izhaja tako iz cenika komunalnih storitev z dne 1.10.2010, kot tudi iz vzorca pregledanih izdanih računov). Gospodinjstva za istovrstne storitve plačujejo drugačno (nižjo) ceno, kot pa gospodarstvo. Po

---

¹⁴ Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih vod je bil v letu 2007 sprejet Pravilnik o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Ur.l.RS, št. 109/07, 33/08), na področju ravnanja z odpadki pa Uredba o ravnanju z odpadki (Ur.l.RS, št. 34/08), pred tem Pravilnik o ravnanju z odpadki. V te obdobju so veljale tudi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (Ur.l.RS št. 45/05, 45/06, 38/07, 85/07, 41/08, 32/2009), ki se vsebinsko navezuje na omenjeni pravilnik v delu, ki opredeljuje način oziroma samo metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Uredba je veljala do 15.8.2009. Pred temi uredbami je veljala Uredba o predhodni prijavi cen komunalnih storitev (Ur.l.RS, št. 52/04). V letu 2008 je oblikovanje cen določa Pravilnik o oblikovanju cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur.l.RS, št. 79/2008, v nadaljevanju: pravilnik), ki je veljal do 8.8.2009.

¹⁵ Cene komunalnih storitev so v letu 2010 na podlagi Uredbe o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev (Ur. list RS, št. 69/10) od 28.8.2010 za obdobje 6 mesecev zamrznjene kot najvišje, od 28. 2. 2011 pa so za obdobje 6 mesecev zamrznjene na podlagi istoimenske uredbe (Ur. list RS, št. 12/11),

zadnji veljavni metodologiji morajo biti cene za vse uporabnike enotne. Predpisi dopuščajo, da se za posamezne cilje skupine sicer lahko ceno storitev tudi subvencionira (glej: četrti odstavek 59. člena ZGJS v povezavi s 5. členom¹⁶ Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen), vendar na podlagi akta oz. pogodbe, pri čemer pa še vedno velja, da morajo biti cene določene enotno, kar je jasno določeno v 9. členu Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen: »Cene storitev izvajalca med uporabniki ali skupinami uporabnikov za istovrstne storitve izvajanja javnih služb ne smejo biti diferencirane, razen če uporabniki ali skupine uporabnikov dokazljivo povzročajo različne stroške. Kot dokazilo za različne stroške se šteje elaborat (ekspertiza, mnenje), potrjen s strani reprezentativne interesne zbornice izvajalcev javnih služb. Različni stroški dostopa do storitve ne štejejo za razlog diferenciacije.«¹⁷

- Cene niso usklajene in izračunane na podlagi določil veljavnega pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja.

Vsa leta je, navkljub omejitvam cen GJS, veljalo, da se za nove storitve cene lahko spremenijo oziroma povečajo. Z izgradnjo na primer povsem novih vodovodnih sistemov, kanalizacijskega sistema in čistilnih naprav, zbiralnic odpadkov, zbirnega centra je bil dan potreben pogoj za uskladitev cen, ki pa niso bile izvedene. Če bi bile te uskladitve narejene, bi se to zagotovo poznalo na (boljšem) poslovnem rezultatu.

V zvezi s to ugotovitvijo, je KOP Brežice pojasnil naslednje (cit):

»Po podatkih Ministrstva za gospodarstvo (Tanja Bajec, 09.06.2011) v času veljavnosti Uredbe o določitvi najvišjih cen ni mogoče spremeniti cen komunalnih storitev, če se uvaja neka nova storitev v okviru obstoječe GJS (novi vodovodni sistemi, novi kanalizacijski odseki, zbiralnice odpadkov, zbiranje kuhinjskih biorazgradljivih odpadkov, nov zbirni center – izjema je le uvedba čiščenja komunalnih voda v primeru izgradnje nove ČN, v kolikor ta dejavnost še ni bila izvajana). V obdobju od leta 2004 do danes se je spremenila le cena čiščenja odpadnih in padavinskih voda v občini Brežice, ko je Vlada RS na podlagi vloge Občine Brežice izdala sklep o predhodnem soglasju k povišanju teh cen, številka: 30102-6/2008/32 z dne 09.10.2008. To je bilo ob uvedbi nove storitve čiščenja odpadnih in padavinskih voda na novih ČN Obrežje in CČN Brežice.

V letu 2009 smo sicer pripravili zahtevek za spremembo cen odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode ter cen za zbiranje, odvoz in ravnanje s komunalnimi odpadki ter odlaganja ostankov komunalnih odpadkov. Občinski svet ni podprl spremembe cene odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode, podprl pa je spremembo cen zbiranja, odvoza in ravnanja s komunalnimi odpadki ter odlaganja ostankov komunalnih odpadkov in izdal sklep o soglasju k predlogu te cene, številka 345-2/2009 z dne 16.03.2009. Preden smo na podlagi Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (Ur. list RS, št. 32/09) pridobili pozitivno strokovno mnenje o izpolnjevanju oskrbovalnih standardov, tehničnih, vzdrževalnih,

---

¹⁶ 5. člen določa:

- (1) Lokalna skupnost lahko subvencionira ceno storitve posamezne javne službe v tistem delu, ki se nanaša na ceno uporabe javne infrastrukture, ne more pa subvencionirati cene storitve, s katero se pokrivajo stroški izvajalca in javnih dajatev.
- (2) Lokalna skupnost lahko subvencionira ceno uporabe javne infrastrukture samo za tiste uporabnike, ki ne opravljajo pridobitne dejavnosti.
- (3) Subvencioniranje cene uporabe javne infrastrukture lahko znaša največ do 50% cene, ki bi jo sicer moral plačevati uporabnik javne infrastrukture po tem pravilniku.
- (4) Lokalna skupnost z aktom, s katerim se odloči o subvencioniranju cene, določi tudi višino in vir subvencij.

¹⁷ Pred tem je prav tako veljalo (6. člen Pravilnika o oblikovanju cen): »Cene storitev izvajalca javne službe med uporabniki ali skupinami uporabnikov za istovrstne storitve ne smejo biti diferencirane, razen če ti dokazljivo povzročajo različne stroške. Stroški dostopa do storitve ne smejo biti razlog diferenciacije.«

organizacijskih in drugih ukrepov ter normativov za opravljanje javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki, je Vlada RS izdala Uredbo o prenehanju veljavnosti Uredbe o prenehanju veljavnosti Uredbe o oblikovanju cen komunalnih storitev (Ur. list RS, št. 61/09) številka: 00713-27/2009/6 z dne 23.07.2009, ki je začela veljati 15.08.2009. Ministrstvo za gospodarstvo nas je nato v zvezi z uveljavitvijo sprejete uredbe obvestilo s posebnim dopisom, kjer v 2. odstavku navaja: »Obveščamo vas, da se z dnem uveljavitve Uredbe ustavijo vsi postopki obravnave že vloženih vlog, saj ni več pravne podlage za njihovo obravnavo. Na Ministrstvo za gospodarstvo ste, v skladu z Odredbo o pošiljanju obvestil o spremembi cen (Ur. list RS, št. 36/09), dolžni pošiljati le obvestilo o spremembi cene pred uvedbo spremembe ali najpozneje drugi delovni dan po spremembi cene.« Tako je bil z navedeno uredbo ustavljen tudi naš postopek za spremembo cen zbiranja, odvoza in ravnanja s komunalnimi odpadki ter odlaganja ostankov komunalnih odpadkov.

Ker je bil pred vrati javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje obveznih gospodarskih javnih služb v občini Brežice, ki je bil objavljen na portalu javnih naročil pod številko objave: JN6865/2009, z dne 25.08.2009, nismo pripravljali novih zahtevkov za spremembo cen GJS, saj smo se prijavi na javni razpis za podelitev koncesije in oddali prijavo za vse 3 sklope: sklop 1 – oskrba s pitno vodo, sklop 2 – odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode, sklop 3 – zbiranje in prevoz komunalnih odpadkov in v roku, dne 13.10.2009 oddali zahtevano dokumentacijo. V čakanju na odločitev o izbiri koncesionarja pa je Občina Brežice izdala sklep o prekinitvi postopka za podelitev koncesij za izvajanje navedenih obveznih GJS, številka: 354-20/2009 z dne 02.11.2009.

V letu 2010 smo pričakovali, da bo občina ponovila javni razpis in v roku uredila organiziranost obveznih GJS v občini Brežice. Ob čakanju javnega razpisa pa je nato Vlada RS 26.08.2010 sprejela Uredbo o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev (Ur. list RS, št. 69/10) in »zamrznila« spremembe obstoječih cen GJS za obdobje 6 mesecev. Z novo Uredbo o določitvi najvišjih cen komunalnih storitev (Ur. list RS, št. 12/11) je februarja letos Vlada zopet za 6 mesecev podaljšala »zamrznitev« cen do 28.08.2011.«

- Izvajalec pri storitvi ravnanja z odpadki občini mesečno obračuna storitvi zbiranja ločenih frakcij ter čiščenje lokacij zbiralnic ter odvoz kosovnega odpada. Obe storitvi sodita med storitve GJS, ki jih morajo plačati uporabniki in ne lokalna skupnost, kar po naravi lahko predstavlja prikrito subvencioniranje izvajanja javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov. Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Brežice (Ur.l.RS, št. 53/09, 54/10) v 25. členu denimo navaja, da stroške prevzemanja kosovnih odpadkov krije imetnik kosovnih odpadkov in so vračunani v stroških ravnanja z odpadki.
- Pravilnik opredeljuje nove kategorije evidentiranja in obračuna storitev, kot so npr. pri oskrbi z vodo prekomerna raba vode (vsi uporabniki, ki presegajo predpisano porabo morajo plačati dodaten znesek vodarine). Izraza prekomerna raba vode ni zaslediti denimo tudi v Odloku o oskrbi s pitno vodo v Občini Brežice (Ur.l.RS, št. 40/09, 54/10) kar sicer ni obvezno in se uporablja šele po uveljavitvi cen iz tega Pravilnika – 29. člen, omogoča pa lažje izvajanje GJS. Podobno kot velja za števnino, ki v Odloku ni nikjer omenjena, v 35. členu Odloka pa ni eksplicitno navedena (besedilo člena je možno interpretirati na več načinov in poraja se dvom, ali se števnina lahko obračuna, saj ni določena z zakonom ali podzakonskimi predpisi itd). Pri odvajanju in čiščenju odpadnih vod se storitve javne službe razširjajo tudi na odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode in storitve vezane na nepretočne greznice in storitve vezane na obstoječe greznice in male komunalne čistilne naprave (predvsem prevzema blata iz obstoječih greznic ali MKČN izražen v EUR/m³, stroški obratovalnega monitoringa MKČN in stroški ravnanja z blatom iz obstoječih greznic ali MKČN, izraženi v EUR/m³). Ob predlogu novih cen bo potrebno opredeliti tudi nove storitve ter njihove cene.

Slednje je pomembno z vidika dodatnih prihodkov, ki jih pridobi izvajalec, s čimer se zmanjša pritisk za povečevanje cen storitve oz. s čimer se neposredno izboljšuje poslovni rezultat na področju izvajanja GJS.

Za primerjavo smo upoštevali določila iz obstoječega Pravilnika in storitve, ki jih obračuna izvajalec oz. jih navaja v njegovem ceniku:

STORITEV	Priključeni na kanalizacijo, ki se zaključuje s ČN	Priključeni na kanalizacijo, ki se NE zaključuje s ČN	Greznica – pretočna *	Mala komunalna čistilna naprava
omrežnina kanalizacija	mesečno (dvanajstina)	mesečno (dvanajstina)		
kanalščina	mesečno po porabi vode	mesečno po porabi vode		
omrežnina čistilna naprava	mesečno (dvanajstina)		mesečno (dvanajstina)	mesečno (dvanajstina)
čiščenje odpadnih vod	mesečno po porabi vode			
okoljska dajatev	mesečno po porabi vode	mesečno po porabi vode	mesečno po porabi vode	mesečno po porabi vode
prevzem blata			po opravljeni storitvi	po opravljeni storitvi
čiščenje blata			po opravljeni storitvi	po opravljeni storitvi
obratovalni monitoring				po naročilu

*: Po novem se sicer lahko gradijo le še nepretočne greznice. Ta storitev je navedena za vse obstoječe greznice, ki so večinoma pretočne, za nove (nepretočne) pa se lahko opredeli kot tržna dejavnost GJS.

Občina je deloma uskladila svoje odloke¹⁸ z določbami tega pravilnika kot določa 35. člen, potrebno pa je bilo ugotoviti, da se vse storitve dejansko ne izvajajo tako, kot je določeno (na primer: prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav ter praznjenje obstoječih greznic pri uporabniku storitev) .

Pregledali smo tudi stroške pri izvajanju dejavnosti oskrbe z vodo in jih primerjali z določili Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Mesečni znesek omrežnine za vodomer DN 13 bi po podatkih za leto 2010 znašal 0,8426 EUR, povprečna cena vodarine pa 0,5465 EUR. Obstoječe cene vodarine so 0,4273 EUR za gospodinjstva in 0,6499 za gospodarstvo ter 1,6372 EUR za priključno moč vodomera 15 mm.

¹⁸ V zvezi z navedenim, je Občina Brežice dodatno pojasnila naslednje: »Prav zaradi spreminjanja predpisov, ki urejajo področje GJS varstva okolja, smo odloke spremenili v smeri, da se v bistvu direktno sklicujejo na podzakonski predpis, saj zaradi hitrega spreminjanja podzakonskih predpisov zlahka pride do neskladnosti.«

To pomeni, da so obstoječe cene pri vodarini celo nad lastno ceno kar je razvidno tudi iz poslovnega poročila in letnega načrta, kjer ta dejavnost prinaša dobiček. Najemnina za leto 2011 je planirana v višini 160.373,96 EUR, priključna moč pa v višini 299.174,72 EUR. Lokalna skupnost ima pri tej dejavnosti na primer možnost prevrednotiti vrednost infrastrukture, saj najemnina v višini 160 tisoč EUR glede na sistem zagotavljanja pitne vode ni visoka. Po drugi se je potrebno zavedati, da dvig najemnine ob obstoječi višini omrežnine pomeni poslabšanje poslovnega rezultata izvajalca GJS ali približno enak rezultat ob povečanju omrežnine.

Nenazadnje je v povezavi z vodooskrbo smiselno tudi vprašanje o upravičenosti (in zakonitosti) subvencioniranja te storitve.

Nadalje smo preverjali pravilnost oz. doslednost spoštovanja tarifnih pravilnikov. Ugotovili smo, da je KOP Brežice sicer občini predložil in predstavil Tarifne pravilnike za vse obvezne GJS, ki vključujejo vse navedene storitve, kot jih zahteva področni pravilnik, vendar do potrditve oz. realizacije uvedbe tarifnih pravilnikov ni prišlo.

Glede na vse navedeno očitno sistem notranjih kontrol na področju določanja oz. usklajevanja cen ni ustrezen, saj teh napak oz. pomanjkljivosti niso izpostavile ne strokovne službe naročnika, ne strokovne službe KOP Brežice.

2.5. Smotrnost poslovanja

Cilj revizije je bil tudi v preverjanju, ali bi bilo mogoče stroške, ki bremenijo GJS, na račun večje uspešnosti, gospodarnosti in učinkovitosti zmanjšati ter na ta način neposredno vplivati na zniževanje izgube, ki jo KOP Brežice izkazuje na segmentu izvajanja GJS.

V okviru revizije so bila pridobljena zadostna dokazila, da so na področju nabav blaga in storitev, povezanih z GJS, sprejeti ustrezni ukrepi, da se v tem delu zagotavlja uspešno, gospodarno in učinkovito poslovanje izvajalca GJS. Zgolj primeroma navajamo naslednja dva primera: cena za tona soli, ki jo podjetju KOP Brežice plačuje občina, znaša 98,00 EUR brez DDV, trenutna primerljiva cena drugod v Sloveniji pa znaša cca. 110,00 € / tona; cena peska za posipni material znaša 9,60 EUR, medtem ko povprečna nabavna tržna cena, dosežena z javnimi razpisi, znaša cca. 11,00 EUR).

Na tem mestu bi želeli izpostaviti, da bi KOP Brežice pri posameznih nabavah moral postopke voditi po določbah zakona, ki ureja javna naročila (ZJNVETPS). Ta zakon se namreč uporablja tudi za delniške družbe, ki niso javni naročniki ali javna podjetja, a opravljajo dejavnosti iz 5. do 9. člena ZJNVETPS oz. so nosilci posebnih ali izključnih pravic, ki jim jih podeli lokalna skupnosti. KOP Brežice bi pri naročanju blaga, storitev in gradenj, katerih ocenjena vrednost presega 40.000 € + DDV, pri izvajanju dejavnosti vodooskrbe moral ravnati po določilih ZJNVETPS. Oddaja javnih naročil po teh postopkih sicer ne zagotavlja nujno tudi nižjih cen, vendar je KOP Brežice v tem delu zavezan k spoštovanju določb ZJNVETPS, četudi ga dejansko ni navedenega na informativnem seznamu zavezancev za oddajo javnih naročil po ZJNVETPS. Predlagamo, da Občina na pristojno ministrstvo posreduje predlog, naj se KOP Brežice vpiše na seznam izvajalcev, ki so zavezani za oddajo javnih naročil po ZJNVETPS.

Smotrnost poslovanja smo ugotavljali tudi z vidika plačevanja oz. obračunavanja davka na dodano vrednost. Ob tem sta bili ugotovljeni dve napaki, od katerih se je prva nanašala na (ne)obračun DDV pri oddaji premičnin v najem, druga pa na (ne)izvrševanje določbe, ki se pri gradbenih oz. investicijskih delih nanaša na obrnjeno davčno obveznost (76.a člen ZDDV). Tako Občina kot KOP Brežice sta bila na napaki izrecno opozorjena.

2.6. Smotrnost izvajanja GJS ob nespremenjenih cenah

Dejstvo je, da od 15.4.2011 izvajanje GJS v obstoječi obliki ni več skladno z določili ZGJS, kar je bilo predstavljeno že v uvodu. Ne glede na to smo skušali presojeti učinkovitost in uspešnost izvajanja GJS.

Obstoječa oblika izvajanja GJS je ob sedanjih cenah ustrezna v vseh dejavnostih, kjer je dosežen pozitiven rezultat, to je pri dejavnosti oskrbe s pitno vodo, urejanju javnih površin in pogrebno pokopališki dejavnosti. Pri dejavnostih odvajanja in čiščenja odpadne in padavinske vode in ravnanju s komunalnimi odpadki pa so obstoječi prihodki prenizki.¹⁹ To velja tudi v primeru uporabe drugačnih sodil od obstoječih.

Na podlagi razpoložljivih podatkov pa je potrebno ugotoviti, da bi bila dejavnost izvajanja celotnih GJS v primeru, če se sodila spremenijo, lahko pozitivna tudi brez spremembe cen. To tudi pomeni, da bi presežek, ki nastane na ravni celotne dejavnosti GJS, občina lahko namenila zmanjševanju subvencije. Upoštevati je namreč potrebno, da predstavljeni rezultat dejavnosti GJS vključuje tudi subvencijo v višini 259.835,68 EUR.

Menimo, da bi izvajanje gospodarske javne službe posamično (npr. en del preko koncesij, drug del preko režijskega obrata, del pa preko morebitnega novoustanovljenega javnega podjetja) pomenilo tudi višje stroške poslovanja, saj v tem primeru prihaja do podvojevanja upravnih opravil, ob tem pa bi imeli tudi občani višje stroške, če bi prejeli več položnic namesto ene. Če obstaja možnost in interes sosednjih večjih ali manjših občin, je smotrno razmišljati o ustanovitvi skupnega javnega podjetja, res pa je, da je delovanje takega podjetja vedno podrejeno skupnim interesom ustanoviteljev in če le ta ni enak, lahko pride do težav.

Zaradi komplementarnosti izvajanja dejavnosti je torej primerno in ugodno, da eno podjetje izvaja čim več dejavnosti. Tako lokalni skupnosti pripada tudi delež na nerazporejenem dobičku, ki ga ima izvajalec in ki je bil v pretežni meri ustvarjen na tržni dejavnosti izvajalca. Izvajanje le ene ali le nekaterih GJS le za eno lokalno skupnost, ob odsotnosti izvajanja drugih dejavnosti, ne more biti konkurenčno in je v tem primeru ekonomsko bolj smiselno, da se podelijo koncesije ter vsa tveganja za negativni poslovni izid prenesejo na koncesionarja. Seveda pa obstaja tveganje, ali bo kdo od kandidatov pripravljen pristati na morebiten pogoj naročnika, da morajo cene ostati nespremenjene.

Nedavni razpisi, ki so se sicer končali neuspešno, so namreč jasno pokazali, da so koncesionarji te storitve pripravljeni izvajati le po cenah, ki so višje od obstoječih.

---

¹⁹ Na tem mestu sta mišljeni predvsem drugačna organiziranost izvajanja in obračunavanja teh storitev in ne toliko cene, ki jih trenutno ni mogoče spreminjati.

Z notranjo revizijo pa ni mogoče podati zagotovila, da bi občina v kakršni koli drugi formalno pravni obliki (ob enakem obsegu storitev, ob uporabi enakih sodil in ob enakih cenah storitev, kot veljajo sedaj!) lahko dosegla bistveno bolj ugoden poslovni rezultat iz naslova izvajanja GJS, kot ga je v letu 2010 doseglo podjetje KOP Brežice.

III. DODATNA POJASNILA

V okviru revizije je izvajalec skušal odgovoriti tudi na vprašanja, ki jih je posredovala strokovna komisija naročnika, in sicer:

1. ali je KOP pri povezanih družbah naročal kakšne storitve - od projektantskih storitev do najemov gradbenih strojev in podobno, v kolikšnem obsegu in ali so bile plačane iz segmenta GJS ali tržnega?
2. kontrola splošnih stroškov, ki so knjiženi na segment GJS in njihova upravičenost, razmerja in računi, ki so bili plačani iz segmenta GJS, pa so dejansko namenjeni realizaciji projektov na drugih sektorjih podjetja,
3. ali je podjetje naročalo in plačalo kakšne študije, analize in podobne dokumente iz sektorja GJS, katere so, kdo jih je izvajal in kakšna je njihova cena,
4. kolikšen del skupne uprave je knjižen na segment gospodarskih javnih služb in ali je upravičen,
5. primerjava s podobnimi komunalami oz. občinami v segmentu materiala, stroškov,
6. ali je zaloga materiala redno popisana in porabljena dejansko na segmentu GJS ali mogoče v drugih sektorjih podjetja,
7. ali je smotno in upravičeno izvajati GJS v taki obliki kot sedaj, seveda s podelitvijo koncesije ali je smotrneje ustanoviti javno podjetje,
8. ali občani občine Brežice plačujejo razumne cene za izvedene storitve glede na primerljive občine?

AD 1)

Iz razpoložljivih javnih podatkov izhaja, da KOP Brežice nima povezanih družb v smislu, kot jih opredeljuje 527. člen zakona, ki ureja gospodarske družbe. Za povezane družbe se namreč štejejo pravno samostojne družbe, ki so v medsebojnem razmerju tako, da:

- ima ena družba v drugi večinski delež (družba v večinski lasti in družba z večinskim deležem);
- je ena družba odvisna od druge (odvisna in obvladujoča družba);
- so koncernske družbe;
- sta dve družbi vzajemno kapitalsko udeleženi, ali
- so povezane s podjetniškimi pogodbami.

Z revizijo je bilo preverjeno tudi, kdo so najpomembnejši dobavitelji t.i. obratnih sredstev (kamor se uvrščajo tudi najemnine, razne študije in analize).

Seznam in letni obseg prometa v letu 2010 (z DDV, vključeni javna + tržna dejavnost) je prikazan v nadaljevanju:

1507 ADRIAPLIN d.o.o.	DUNAJSKA	1000 LJUBLJANA	849.341,35
622 OBČINA BREŽICE	CESTA PRV	8250 BREŽICE	520.465,64
1030 DAKA D.O.O.	SELA 15	3254 Podčetrtek BOVHA BO.	516.582,55
210 CeROD d.o.o.	KOČEVARJE	8000 NOVO MESTO	466.160,52
56 PETROL D.D.LJUBLJANA	DUNAJSKA	1527 Petrol (Ljubljana)	365.847,94
65 ELEKTRO CELJE,d.d.	CESTA 4.JU	8270 KRŠKO	287.493,63
291 VIGRAD D.O.O. CELJE	KOCBEKOV	3202 LJUBEČNA	245.269,37
612 ENERGOSERVIS PROIZV	KRŠKA VAS	8262 KRŠKA VAS	138.235,97
79 ZAVAROVALNICA TRIGL	TRG MATIJ.	8270 Krško	136.743,86
390 ZORKO ROBERT S.P.	DEČNO SEL	8253 Artiče	102.570,29

AD 2)

Na podlagi izvedenih revizijskih dejanj, ki so obsegala pregled poslovanja v mesecu decembru 2010, deloma pa tudi v novembru ter oktobru 2010, ter na podlagi podrobnega pregleda konkretnega projekta, to je izgradnja vodovoda Cerklje ob Krki, ni bilo ugotovljenih napak ali pomanjkljivosti. Iz razpoložljive dokumentacije izhaja, da izvajalec spremlja tako prihodke kot tudi odhodke ter jih po vsebini in naravi razmejuje na splošne, javne oz. tržne. Tudi v primeru, če se na tržnem projektu angažirajo uslužbenci, ki so sicer zaposleni na komunalni, se njihove plače v sorazmernem delu ustrezno evidentira kot strošek tržnega dela poslovanja²⁰. Poudariti je potrebno, da samemu računovodskemu evidentiranju ni bil dan izraziti poudarek te revizije, saj je pozitivno mnenje k tem razmejitvam že podal pooblaščen revizor računovodskih izkazov.

AD 3)

Na podlagi pregledane listinske dokumentacije in razpoložljivih računovodskih izpisov izhaja, da podjetje ni naročalo in plačalo nobenih študij, analiz in podobnih intelektualnih storitev, ki bi neposredno bremenile sektor GJS. Vse študije, analize in druge intelektualne storitve so se nanašale na izvajanje tržne dejavnosti.

AD 4)

Kot je pojasnjeno že v okviru sodil, ni mogoče z zanesljivostjo potrditi, da je obstoječe sodilo, ki predstavlja 52,15 % pravilno, saj ga ni bilo mogoče objektivno preveriti. Ker se je to sodilo oblikovalo na podlagi ocene časa, ki naj bi ga posamezni režijski delavci porabili za izvajanje javne službe v primerjavi s tržno, tega sodila ni bilo mogoče v celoti preveriti, saj razpoložljive evidence tega ne omogočajo. Ravno tako ni mogoče enoznačno zatrjevati ali dokazati, da je obstoječe sodilo določeno povsem nelogično in/ali previsoko, je pa seveda mogoče potrditi, da bi uporaba sodila, ki ga sicer predvideva pravilnik, z vidika občine bistveno bolj ugodna. Več o tem v okviru poglavja 2.1. tega poročila.

²⁰ V nekaterih primerih se za čas, ko so »javni« uslužbenci razporejeni na tržni segment, prerazporedi »tržnega« uslužbenca na ta javni segment. Te t.i. »kompenzacije« so ustrezno evidentirane in dokumentirane.

AD 5 in AD 8)

Primerjava stroškov in posledično primerjava končnih cen sicer presega namen in predmet ponudbe te revizije, predvsem pa ni tako enostavno določiti »podobnih komunal«. Ne glede na to omejitev so bili preverjeni stroški dela, za katere se je na podlagi uradnih podatkov izkazalo, da so eni najnižjih v Sloveniji v tej dejavnosti. Kot je bilo že pojasnjeno v okviru drugega odstavka točke 2.5. tega poročila, pa so tudi posamezni stroški materiala (kot npr. sol, pesek) nižji, kot znaša njihova splošna tržna cena.

Za podkrepitev primerjave cen med sosednjimi občinami je podjetje KOP Brežice izdelalo tabelo, kjer so razvidne cene GJS. Ob tem v podjetju KOP Brežice poudarjajo, da bi za primerjavo potrebovali tudi vrsto drugih podatkov kot osnovo za kalkulacijo cen (ponekod imajo gravitacijske vodooskrbne sisteme, kjer lahko oskrbujejo s pitno vodo brez velikih stroškov električne energije, gostota priključkov na dolžino omrežja je zelo pomembna, poraba vode na dolžino omrežja ravno tako, zasedenost zgrajenih ČN, ki je npr. v občini Brežice zelo nizka...)

KOMUNALNE STORITVE	BREŽICE	KRŠKO	SEVNICA	KOZJE *	ŠENJERNEJ	ŠKOCJAN	NOVO MESTO
VODA - gospodinjstva	0,4273	0,6303	0,6040	0,5491	0,8552	0,7932	0,5887
VODA - gospodarstvo	0,6499	1,0657	0,9138	0,7657	1,2284	1,1393	0,8194
ŠTEVNINA 3/4"	0,8472	1,1485	0,6377	4,2100	2,1451	2,3650	1,4664
PRIKLJUČNA MOČ 3/4"	2,7287	3,2835	0,9854				
VODNO POVRAČILO	0,0555	0,0755	0,0828	0,0726	0,0686	0,0920	0,0693
OKOLJSKA DAJATEV - VODA	0,5283	0,5283	0,5283	0,5423	0,5283	0,5283	0,5283
KANALŠČINA - gospodinjstva	0,2957	0,2865	0,4397	0,0562	0,4139	0,7142	0,5748
KANALŠČINA - gospodarstvo	0,5205	0,5086	0,4803	0,0562	0,4139	0,7142	0,5748
ČN - gospodinjstva	0,5240	0,5122	0,5200		0,3057	0,3057	0,3658
ČN - gospodarstvo	0,6469	0,9314	0,5200		0,3057	0,3057	0,3658
ODPADKI - gospodinjstva	15,0144	11,2100	19,8818	13,8668	8,1319	7,9149	8,3880
ODPADKI - gospodarstvo	15,0144	24,0800	22,5238	13,8668	21,018	22,4883	19,7796

* *Enake cene ima tudi občina Bistrica ob Sotli*

V nadaljevanju so predstavljene tudi nekatere okoliščine in informacije, ki so bile pridobljene v okviru priprave na revizijo in se nanašajo na Občino Radovljica, ki je po velikosti nekako primerljiva z Brežicami:

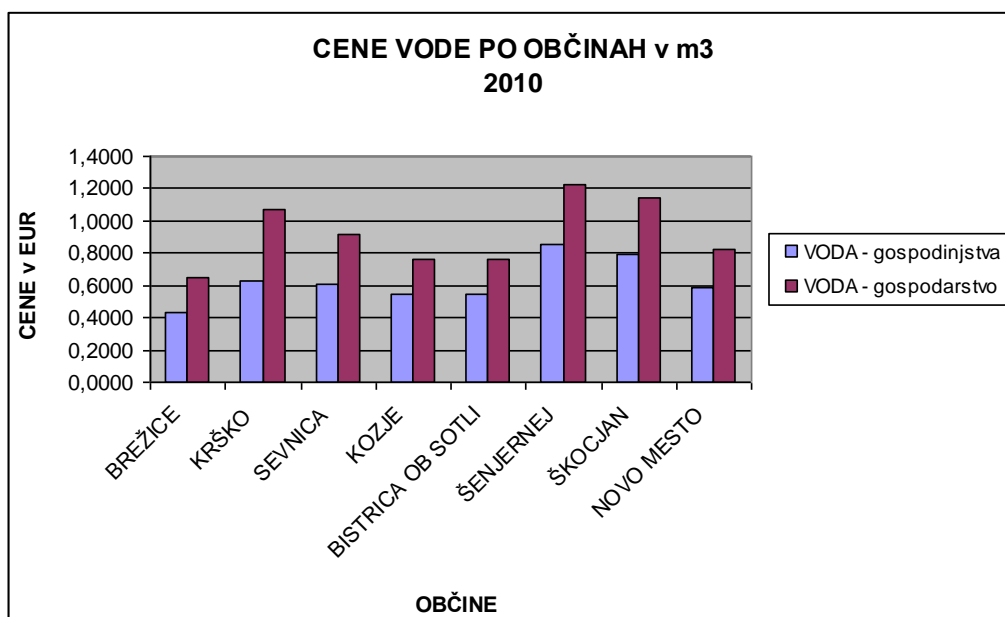
- Odvajanje odpadne vode je v občini Brežice (za gospodinjstva) 0,2957 EUR, npr. v občini Radovljica 0,2888 EUR. Čiščenje odpadne vode v občini Brežice 0,5240 EUR, v občini Radovljica 0,6512 EUR.
- Vodarina v občini Brežice znaša 0,4273 EUR (po novem bi znašala 0,5465 EUR), v občini Radovljica pa 0,3836 EUR. Omrežnina v občini Brežice (za DN 20) znaša 2,7287 (po novem izračunu bi znašala le 1,4071 EUR), v občini Radovljica 3,1662 EUR.

Tudi pri teh primerjavah opozarjamo na izredno previdno interpretacijo primerjav: v občini

Brežice je potrebno vodo črpati in ustvariti tlak, v občini Radovljica se voda zajema iz studencev, poraba električne energije je bistveno manjša itd. Nadalje je pri omrežnici potrebno upoštevati cilje posamezne lokalne skupnosti, ki s to ceno uravnava in zagotavlja razvoj vodovodne infrastrukture.

Podjetje KOP Brežice je posredovalo tudi njihove podatke o primerjavah cen vode v okviru sosednjih občin, ki so razvidni iz naslednjega prikaza:

Pri ravnanju z odpadki je cena v občini Brežice (cena za kubični meter) 15,0144 EUR, v občini Radovljica 22,3344 €. Pri tem velja poudariti, da je v občini Brežice predvsem nizka cena odlaganja odpadkov, ki velja še iz leta 2004, ko je KOP imel v upravljanju deponijo lokalne skupnosti in je cena preračunana na tono odpadkov znašala 19,24 EUR, trenutna cena v CEROD Novo Mesto pa znaša 43,00 EUR/tono. Posledično to pomeni, da cena zbiranja in odvoza odpadkov bistveno ne more biti višja, čeprav občina trenutno subvencionira stroške odvoza kosovnih odpadkov in odvoza odpadkov iz ekoloških otokov.

AD 6)

Konkretnih popisov zalog materiala na dan izdaje tega revizijskega poročila v okviru razpoložljivega obsega revizijskih ur ni bilo mogoče preveriti, po drugi strani pa je te popise tako ali tako na dan 31.12.2010 že preveril revizor, ki je revidiral računovodske izkaze. Iz tega razloga smo preverili zgolj sistem porabljanja materiala iz skladišča ter ob tem preverjali, na kakšen način se zagotavlja, da se material, katerega stroški bremenijo segment GJS, dejansko ne porablja v drugih sektorjih podjetja. Ugotovljeno je bilo, da se za vsak projekt odpre nov delovni nalog, bodisi v okviru sektorja GJS (oznake teh nalogov se pričenjajo s številko 5), bodisi v okviru tržnega sektorja (oznake teh nalogov se pričenjajo s številko 6). Na nalogu se opredeli tudi stroškovno mesto, vse izdajnice materiala pa se neposredno vežejo na ta konkreten delovni nalog. Nadalje smo preverjali tudi izdajnice materiala, ki je bil uporabljen oz. porabljen ob izgradnji prve faze vodovoda v Cerkljah ter ob tem nismo ugotovili nobenih napak. Opozoriti želimo, da je ta kontrola izredno težka, saj bi zgolj izvedenec tehnične stroke lahko presodil, ali

so bili v okviru izgradnje vodovoda v Cerkljah ob Krki morda vendarle uporabljeni tudi drugi materiali, ki pa niso pokriti z ustreznimi izdajnicami. Ne glede na to omejitev podajamo zagotovilo, da so evidence na tem področju ažurne in zanesljive, iz tega razloga pa je tudi tveganje za napake v tem segmentu poslovanja ocenjeno kot nizko.

AD 7)

Tudi na vprašanje »ali je smotrno in upravičeno izvajati GJS v taki obliki kot sedaj, seveda s podelitvijo koncesije ali je smotrnejše ustanoviti javno podjetje« na podlagi izvedenih revizijskih dejanj ni mogoče konkretno odgovoriti, med drugim tudi zato, ker:

- to nista edini možni rešitvi – obstaja npr. tudi možnost, da se javno podjetje ustanovi skupaj s sosednjimi občinami, da se posamezne GJS izvajajo v okviru režijskega obrata in možnost, da občina z dokapitalizacijo pridobi prevladujoč delež v obstoječem podjetju;
- ni mogoče predvideti, kakšne cene oz. pogoje bi koncedent ponudil itd;
- niso poznane predpostavke, na podlagi katerih naj bi se ustanovilo lastno javno podjetje.

Pri podajanju ocene primernosti upravljalvske strukture smo zato izhajali iz ocene učinkovitosti delovanja posameznih oblik organiziranosti. Primerjava obstoječe upravljalvske strukture in prakse s predpisi zahteva od lokalne skupnosti naslednje tri možne postopke:

- povečanje lastniškega kapitala lokalne skupnosti v KOP Brežice do dosežene absolutne večine ali,
- razpis koncesije za vse obvezne GJS ali
- ustanovitev javnega podjetja.

Pri ugotavljanju učinkovitosti in uspešnosti upravljanja (njegovih sestavin in skupnega pričakovanega delovanja), analiziranja transparentnosti in razkritij med posameznimi dejavnostmi, primerjave z dobrimi praksami in upravljalvskimi kodeksi ocenjujemo, da je izvajanje GJS v večjem obsegu (za več lokalnih skupnosti) ali več dejavnosti v eni organizacijski obliki (to pomeni: vse GJS, ne le posamezne) smotrnejše, učinkovitejše in uspešnejše. Zastavlja se vprašanje o zagotavljanju transparentnosti, poročanju in izvrševanju strateških ciljev, v tem primeru interesov in ciljev lokalne skupnosti. Te cilje lokalna skupnost zagotovo najlažje upravlja, izvaja in kontrolira v lastnem javnem podjetju, ni pa rečeno, da je izvajanje GJS v takšni upravljalvski strukturi tudi učinkovitejše in uspešnejše kot v primeru koncesije.

Podeljevanje koncesijskih pravic med drugim vsebuje tudi zahtevno pripravo na področju zagotavljanja in sledenja ciljev lokalne skupnosti, ki se odraža prav v zahtevah o preglednosti, zahtevah o poročanju in zagotavljanju informacij ter izvajanju v naprej zahtevanih kontrol in pregledov. V primeru podelitve koncesije občini po eni strani ne bo več potrebno subvencionirati cen (razen, če to sama želi), po drugi strani pa obstaja tveganje, da bodo cene storitev za uporabnike občutno višje, kot so sedaj.

Z vidika nadziranja oz. analiziranja poslovanja GJS torej ni toliko pomembno, kakšna je upravljalvska oblika kot taka, temveč, kakšna je njena vsebina. Vsekakor bi bilo potrebno izdelati posebno analizo oz. študijo ekonomske upravičenosti, če bi se občina odločila za izvajanje gospodarskih javnih služb v okviru novoustanovljenega lastnega podjetja. Ob tem pa se je potrebno zavedati, da predpostavke (cene, obseg poslovanja, vrsta storitev itd), na katerih se trenutno izvaja GJS iz razlogov, pojasnjenih v okviru točke II tega poročila, niso neposredno uporabljive za izdelavo ekonomske projekcije oz. analize.

IV. OCENA UGOTOVITEV

V okviru revizije je bilo preverjeno poslovanje podjetja KOP v delu, ki se nanaša na izvajanje gospodarskih javnih služb v letu 2010. Računovodski izkazi v ožjem pomenu niso bili predmet pregleda, saj je to revizijo že opravila za to pooblaščenca in usposobljena družba IN revizija d.o.o. iz Ljubljane. Kot je razvidno iz njihovega revizijskega poročila, so zbrali zadostna zagotovila, da so vsi podatki v poslovnem poročilu pravilni in odraz poštenega in resničnega prikaza dejanskega poslovanja.

Na podlagi izvedenih revizijskih dejanj je bilo s to revizijo ugotovljeno, da v vseh pomembnih pogledih v poslovanju podjetja KOP Brežice ni bilo mogoče najti ravnanj, ki bi lahko bila sporna z vidika gospodarnosti, učinkovitosti ali uspešnosti. Izkazalo se je sicer, da KOP Brežice na področju naročanja blaga za potrebe GJS ni izvajalo postopkov javnega naročanja, kot jih predvideva ZJNVETPS. Kot je pojasnjeno v poročilu, pa to dejstvo samo po sebi nima nujno pozitivnega učinka na izkazan poslovni rezultat.

Ravno tako nismo našli nobenih dokazil, da bi podjetje KOP Brežice namerno ali nenamerno skušalo izkrivljati poslovni rezultat na način, da se na javnem delu GJS prikaže višja izguba, kot pa je v resnici. Kot je predstavljeno v okviru ugotovitev, obstaja tveganje, da posamezne cene storitev GJS niso v celoti skladne z zahtevami področnih predpisov. Hkrati obstaja tveganje, da sodilo za razmejevanje režijskih stroškov ni ustrezno, saj ga ni bilo mogoče objektivno preveriti. Vendar se je potrebno zavedati, da KOP Brežice to sodilo uporablja že vrsto let, a nanj pooblaščen revizor računovodskih izkazov ni imel nobenih pripomb. Po drugi strani tudi občina na ta sodila vse do sedaj ni imela nobenih pripomb, ravno tako pa od podjetja KOP Brežice tudi ni zahtevala, da bi ta sodila preverilo resorno ministrstvo. Je pa dejstvo, da bi se z uporabo drugačnega sodila za razmejevanje stroškov uprave, poslovni rezultat iz naslova GJS lahko celo spremenil v pozitivnega.

Eden od načinov, da se izguba iz naslova izvajanja GJS zmanjša, je zagotovo povečevanje prihodkov. Teh v danih okoliščinah ni mogoče povečati na račun dviga cen, je pa takšno povečanje mogoče pričakovati izključno v večjem obsegu prihodkov na podlagi količin. Npr. pri odvajanju in čiščenju odpadnih voda bi bilo potrebno povečati količine, saj obstaja tveganje, da je veliko porabljene in obračunane vode, ki pa se ne odvaja in čisti. Storitve čiščenja obstoječih greznic (sicer na vsaka 4 leta) se tudi še ne izvaja, čeprav bi se morala. Ob vsem tem je potrebno upoštevati tudi to, da je za leto 2011 občina podjetju KOP Brežice podelila koncesijo pri dejavnosti vzdrževanja občinskih javnih cest ter drugih javnih površin, pri čemer je koncesionar pridobil koncesijo z višjimi cenami od sedanjih. Z vidika finančnega poslovanja gre pri tem poslu namreč po naravi in po vsebini za t.i. tržni del GJS (to je enota »57-tržne dejavnosti komunale«) in ne za klasično tržno dejavnost, s tem pa bo izvajalec sicer ob enakih pogojih poslovanja zagotovo izboljšal poslovni rezultat na nivoju izvajanja celotne dejavnosti GJS. Neodvisno od tega mora občina čim prej sprejeti tudi ustrezne tarifne pravilnike ter ob tem preveriti, v kolikšni meri te tarife pokrivajo dejanske stroške.

Vsekakor bi se morala občina in KOP Brežice o nadaljnjem sodelovanju oz. poslovanju v letu 2011 dogovoriti. V tem dogovoru je potrebno doreči delitev morebitnega dobička oz. pokrivanje izgube tako za leto 2010 kot za vnaprej, hkrati pa tudi doreči sodila in urediti pregledne finančne odnose.

Od maja 2011 namreč za KOP Brežice ne velja več zakon, ki sicer določa preglednost finančnih odnosov, kar za občino ni ugodno.

Dejstvo je, da je podjetje KOP Brežice na segmentu izvajanja gospodarskih javnih služb poslovno leto 2010 zaključilo z izgubo v višini 45.420 €. Po drugi strani pa ne gre spregledati, da ima podjetje KOP Brežice na dan 31.12.2010 še vedno za 1.872.666,19 € bilančnega dobička. Iz tega vira se bo pokrila skupna izguba za leto 2010, ki znaša 152.495,59 €, še vedno pa ostaja precej nerazporejenega dobička, ki bi se po drugi strani lahko razdelil med delničarje. Ker je Občina Brežice približno četrtninski lastnik, bi iz tega naslova lahko iztržila bistveno več, kot pa 45.420 €.

Izpostaviti je potrebno, kar se sicer občinska uprava zaveda, da obstoječa ureditev izvajanja gospodarskih javnih službe na dan izdaje tega poročila ni skladna s predpisi. Določba 19. člena občinskega odloka o GJS je namreč nezakonita že od marca 2010, ko je poteklo prehodno triletno obdobje, ki ga je določal tretji odstavek 143. člena Zakona o javno-zasebnem partnerstvu.

Iz tega razloga bo potrebno čim prej najti neke dolgoročne rešitve. Katere od njih so z vidika izvajanja GJS manj oz. bolj primerne, presega okvire in namene te revizije. So pa v tem revizijskem poročilu izpostavljene posamezne ugotovitve in določena stališča, ki bodo občini lahko v pomoč pri sprejemanju te odločitve.

V. PRIPOROČILA ZA PRIHODNJE UKREPE

Skladno z določbo 17. člena Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02) mora predstojnik v roku, ki ni daljši od devetdeset dni, sprejeti program ukrepov za odpravljanje ugotovljenih nepravilnosti v poslovanju ali pomanjkljivosti in slabosti pri delovanju notranjih kontrol ter o tem z odzivnim poročilom obvestiti notranjega revizorja. Glede na to, da pri tej notranji reviziji ni šlo za »klasično« notranjo revizijo, pri kateri bi bil naročnik hkrati tudi revidiranec, je vodja revizije ocenila, da priprava odzivnega poročila ni potrebna.

V okviru izvedbe revizije pa so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti, zaradi katerih naročniku podajamo naslednja priporočila za izboljšanje poslovanja. Priporočila so kvantificirana glede na stopnjo tveganja, ki ga predstavlja posamezna ugotovitev za delo oz. poslovanje naročnika, to je Občine Brežice.

Številka priporočila	IJFP - 01/2011
Poslovno področje	SODILA ZA RAZMEJEVANJE SPLOŠNIH STROŠKOV
Datum priporočila	25.05.2011
Stopnja tveganja:	SREDNJA
Vrsta tveganja:	(NE)OBJEKTIVNO OBLIKOVANA SODILA
Navezava na ugotovitve	Poglavje 2.1 tega poročila
VSEBINA PRIPOROČILA:	
Občina naj skupaj s KOP Brežice doreče sodilo za razmejevanje režijskih stroškov v letu 2011. Hkrati naj od revizorja, ki je izvajal revizijo računovodskih izkazov za leto 2010, zahteva dodatna pisna pojasnila o skladnosti obstoječih sodil s SRS in drugimi javno finančnimi predpisi. Občina lahko sodila pošlje v preveritev tudi na MOP.	

Številka priporočila	IJFP – 02/2011
Poslovno področje	OBLIKOVANJE CEN KOMUNALNIH STORITEV
Datum priporočila	25.05.2011
Stopnja tveganja:	VELIKA
Vrsta tveganja:	NESKLADNOST POSAMAZNIH CEN Z DOLOČBAMI PRAVILNIKA
Navezava na ugotovitve	Poglavje 2.4. tega poročila
VSEBINA PRIPOROČILA:	
Strokovne službe občine in strokovne službe KOP Brežice naj oblikujejo delovno skupino, ki bo ponovno preverila pravilnost VSEH obstoječih cen v primerjavi z določili področnega pravilnika. Delovna skupina naj pripravi tudi tarifne pravilnike za vse obvezne GJS, ki jih sicer predvidevajo posamezni občinski odloki.	

Številka priporočila	IJFP – 03/2011
Poslovno področje	POSLOVANJE S PODJETJEM KOP Brežice
Datum priporočila	25.05.2011
Stopnja tveganja:	SREDNJA
Vrsta tveganja:	NEUSTREZNO DEFINIRANA TVEGANJA, NALOGE, PRAVICE IN OBVEZNOSTI POGODBENIH STRANK
Navezava na ugotovitve	Splošna ugotovitev
VSEBINA PRIPOROČILA:	
<p>Občina naj vse pogodbene odnose s podjetjem KOP Brežice ustrezneje uredi, sploh v letu 2011, ko za KOP Brežice ne velja več zakon, ki definira preglednost finančnega poslovanja. V posameznih pogodbah bi občina morala KOP Brežice s pogodbo zadolžiti, da nabave izvaja na podlagi ZJNVETPS. Tudi najemne pogodbe naj bodo preciznejše.</p>	

Številka priporočila	IJFP – 04/2011
Poslovno področje	UREDITEV PODROČJA GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB
Datum priporočila	25.05.2011
Stopnja tveganja:	VELIKA
Vrsta tveganja:	NESKLADNOST IZVAJANJA GJS S PREDPISI
Navezava na ugotovitve	Splošna ugotovitev
VSEBINA PRIPOROČILA:	
<p>Občina naj čim prej sprejme dopolnitve obstoječega odloka, saj so prehodne določbe, na podlagi katerih KOP Brežice izvaja GJS, neskladne s predpisi. Občina naj razpiše koncesije in/ali prouči možnost, da bodisi sama bodisi s še katero od sosednjih občin, ustanovi lastno javno podjetje in/ali poveča svoj delež v KOP Brežice in/ali katero od GJS izvaja kot režijski obrat.</p>	

Številka priporočila	IJFP – 05/2011
Poslovno področje	KAPITALSKI VLOŽEK V KOP Brežice
Datum priporočila	25.05.2011
Stopnja tveganja:	SREDNJA
Vrsta tveganja:	(NE)USTREZNOST KAPITALSKE NALOŽBE
Navezava na ugotovitve	Splošna ugotovitev
VSEBINA PRIPOROČILA:	
<p>Občina naj prouči možnosti, da bi svoj obstoječi vložek v podjetju KOP Brežice povečala z dokapitalizacijo in tako pridobila prevladujoč delež in hkrati tudi možnost, da svoj poslovni delež proda, kar bi bilo smiselno predvsem v primeru, če se bo občina odločila za lastno podjetje. Obstoječe stanje je neprimerno, saj občina nima prevladujočega vpliva ter po novem Zakonu o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1) izgublja pomemben vpliv.</p>	

V 18. členu Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Uradni list RS, št. 72/02) je še določeno, da mora predstojnik nemudoma ukrepati, če notranji revizor ugotovi nepravilnosti, ki kažejo na povzročitev večje škode ali sum kaznivega dejanja. Ker je predstojnik določene ukrepe sprejel že v okviru odzivnega poročila na prvo POROČILO in ker v okviru te opravljene revizije ni bilo ugotovljenih nobenih dejanj, nepravilnosti, neskladnosti s predpisi ali namerne povzročitve škode, predstojniku v zvezi s tem ni potrebno sprejeti nobenih posebnih ukrepov.

Glede na to, da je Občina Brežice zavezana k izvedbi notranje revizije poslovanja vsako leto, je naslednjo notranjo revizijo dolžna opraviti v letu 2012 za leto 2010. V okviru postopkov naslednje notranje revizije priporočamo, da se z naslednjo notranjo revizijo preveri tudi upoštevanje navedenih priporočil.

PRAVNI POUK oz. KONČNA DOLOČBA:

Izvajalec revizije je v postopku izdal osnutek poročila, zoper katerega sta se imeli obe strani možnost opredeliti. Na podlagi prejetih pripomb je izvajalec revizije izdal predlog poročila, zoper katerega sta se imeli obe strani možnost opredeliti. Izvajalec revizije je vse pripombe, za katere je presodil, da so smiselne in utemeljene že vključil v to končno poročilo. Če naročnik ali KOP Brežice menita, da so kljub vsemu posamezne ugotovitve prikazane nepopolno ali napačno, lahko v roku 3 dni po prejemu tega poročila ta razkritja izpodbijata. Pripombe je potrebno nasloviti na naročnika te revizije, to je Občino Brežice, kopijo pa je potrebno poslati tudi na izvajalca revizije, to je Inštitut za javno finančno pravo. Izvajalec revizije se do teh stališč ne bo več opredelil, pripombe pa bodo avtomatično postale sestavni del tega poročila.

Mag. Metka Cerar, l.r.

Preizkušena državna revizorka

VROČITI:

- občini Brežice - 2 pisna izvoda in elektronski izvod
- podjetju KOP Brežice – 1 pisni izvod
- arhiv tu